

De getuige is tussengekomen, heeft de ruziemaaksters gescheiden, zeggende tegen moeder DE WULF, "joffrouwe, siet wat gij doet, ist niet omme de wille van haer, laet het omme het kint dat sij draecht", waarop Cornelie het afgetrapt is, en elders gaan wonen.

Daags nadien is moeder DE WULF bij de getuige gekomen om haar te vragen om Cornelie bij haar uit te nodigen, opdat zij haar wat geld zou kunnen geven. Toen Cornelie daarop inging, was haar eerste vraag of haar geliefde Gillis nog in de stad was, waarop de getuige bevestigend heeft geantwoord.

Marie PEDOU weet ook te vertellen dat moeder DE WULF dan afgekomen is, vergezeld van notaris Guillaume VANDEN HEEDE, die ter plaatse een contract van "ontslaevinghe" heeft opgesteld, het aan Cornelie voorgelezen, en haar verzocht dit onmiddellijk te ondertekenen. Cornelie heeft daar enkel op geantwoord "wat wilt gij dat ick teekene ofte schrijve", waarop de notaris bleef aandringen.

Wat Cornelie toen nog gezegd heeft weet de getuige niet, wel heeft zij de notaris horen zeggen "neemt de penne ende teeckent", terwijl hij haar hand in de zijne nam, en haar op die manier geholpen heeft bij het ondertekenen van het contract "vermits zij niet en can schrijven".

Nadat notaris VANDEN HEEDE op die manier zijn handtekening verkregen had is hij vertrokken, zeggende tegen de getuige "al ist dat ick sulx gedaen hebben hetwelcke ick niet geeren en doen, het is al niet, ick bemoeije mij liever met andere affairen".

Marie PEDOU voegt hier nog aan toe dat toen dit contract getekend werd, zij "thaeren huijse geen crackeel nocte twijfelachtighe woorden en heeft gehoort".

Bron : register BV nr. 7 123

DE STICHTERS VAN DE KONINKLIJKE JACHTCLUB OOSTENDE

door Robert OUVRY *

Kapitein François EYCKHOLT

Op 26 juni 1806 kwam Adrien François EYCKHOLT, postmeester te Antwerpen, op het stadhuis de melding maken dat zijn vrouw Hélène NAGELS bevallen was van een zoon op 24 juni 1806 en dat het kind onder de namen François, Joseph diende ingeschreven te worden (het bundel 4168 van het Algemeen Nationaal Archief te Brussel geeft verkeerdelijk 20 juni als geboortedatum).

Op 1 september 1822 kwam EYCKHOLT François, als jongen van 14 jaar, op de militaire school van Delft terecht in de hoedanigheid van aspirant-adelborst. Hij werd er benoemd tot adelborst 1ste klasse op 1 juli 1825.

In september scheepte hij in op het fregat "Minerve" en op 15 februari 1826 op de korvet "Pallais" voor een zending van 5 jaar in de Antillen.

Terug in Texel, op 5 februari 1831, vroeg hij zijn eervol ontslag bij de Nederlandse vloot. Hij keerde terug naar zijn geboortestad, waar hij op 11 juni van hetzelfde jaar, benoemd werd tot luitenant in onze Koninklijke Marine.

Op zijn initiatief werd, bij het begin van de Tiendaagse Campagne,

een compagnie gevormd van 120 matrozen, met het doel de scheepswerven van Boom te verdedigen en scheepsbemanning te voorzien voor twee achtergebleven kanonneerboten.

Het Nationaal Congres besliste op 15 januari 1831 een bedrag van 50.000 gulden te besteden aan het bouwen van twee brigantijnen. De plannen waren reeds opgesteld door Bruggen en Wegen en de bouw ging door op de werven van FLEURY-DYRAY, een luitenant-kolonel bij de burgerwacht in Brussel.

Deze zeilschepen waren 25 meter lang, 6 meter breed en hadden een diepgang van 2,2 meter. Zij werden gedoopt "Congrès" en "Quatre-Journées". EYCKHOLT kreeg het bevel van de "Quatre-Journées" op 1 mei 1832.

Op 11 augustus 1835 werd hij bevelhebber over het gewapende handelszeilschip de "Météore" van vader DE LECLUZE uit Brugge. Deze laatste had nog maar pas de "Robuste" verloren, maar had zich daardoor niet laten ontmoedigen.

De "Météore" had als vracht export-goederen met bestemming Tunis. EYCKHOLT had onder zijn bevel, de twee adelborsten 1ste klasse P. CLAEYS en SWARTS, de adelborsten 2de klasse VAN ZUYLEN, DE BONINGE en PERLAU en de bootsman VAN TILBORG. De bemanning bestond uit militaire matrozen.

De eigenaar DE LECLUZE reisde mee. De dagbladen uit die tijd schreven met bewondering over de inlandse produkten met een waarde van 100.000 fr.

De "Météore" kwam aan in Algiers op 8 september, na 28 dagen zeilen. Verder ging het naar Malta waar hij aankwam eind september. De geplande reis naar Alexandrie ging niet door, daar Egypte op dat moment geteisterd werd door pest en cholera.

Men moest dus terug naar Tunis, deze keer om er goederen uit te kiezen en aan te kopen. De "Météore" bracht ook de beruchte Prins PUKLER van Muscat en zijn gevolg naar Malta.

Na enkele zorgeloze zwerftochten kwam het schip, na 50 dagen zeilen, aan te Oostende op 3 maart 1839. De "Météore" mocht echter Oostende niet binnenvaren, daar hij van landen kwam waar mogelijke besmetting heerste. Dan maar naar Nieuwpoort, de quarantaine haven. Daar kon het schip echter niet binnen door zijn diepgang, dus moest hij naar de Nederlandse quarantaine haven Vlissingen doorvaren, alvorens naar Antwerpen te zeilen om er te lossen.

De reder DE LECLUYSE was met een stoomschip vanuit Tunis naar België teruggekomen en werd bij de koning ontvangen voor een lang onderhoud betreffende de resultaten van deze reis. De koning stelde veel belang in een mogelijke toekomst voor onze handel met overzeese gebieden. Hij werd daarin niet gesteund door onze bekrompen kamerleden.

Tien dagen nadat hij aangekomen was met de "Météore", nam EYCKHOLT het bevel over van de "Quarte Journées".

Gedurende drie jaar, steeds van juni tot augustus, vaarde hij naar Shetland en Feroe eilanden, ging cruisen als visserijwachtschip en als schoolschip voor toekomstige adelborsten.

Op 30 juni 1840 kreeg hij het bevel over de "Louise-Marie", met dezelfde opdracht als voordien. Als tweede luitenant vaarde toen Pierre TRATSAERT mee, iemand waarover wij later zullen spreken als medestichter van de Yacht Club.

Pas terug thuis, vaarden EYCKHOLT en TRATSAERT in december 1840 met de "Louise-Marie" naar Lissabon om er de Belgische gezant af te zetten.

Bij hun aankomst daar op 6 december 1840 schreef gezant BEAULIEU naar onze Minister van Buitenlandse Zaken LEBEAU een brief vol lof over EYCKHOLT : "Een officier met zeer grote verdienste, voortreffelijk zeeman, een zeer bescheiden en wel opgevoed man".

Op 2 januari 1841 meldde Minister LEBEAU aan Jules VAN PRAET (Minister van het Huis van de Koning) dat kapitein ter zee EYCKHOLT aangekomen was en als het Zijne Majesteit behaagde zou hij ter beschikking zijn voor een onderhoud.

Op 25 maart 1841 kreeg EYCKHOLT het bevel over onze kanonneerboot nr. 1 met de opdracht zich naar de Feroe eilanden te begeven, om deze over te nemen van Denemarken. Dit zou een goede schuilplaats kunnen worden voor onze vissers en de ideale plek om een fabriek te stichten voor het drogen van vis. Onze parlamentsleden, die weinig ondernemingsgeest hadden, kelderden zoals gewoonlijk, dit mogelijk aanhechtingsplan.

Ondertussen werd EYCKHOLT op 21 april 1841 tot kapitein ter zee benoemd en op 1 oktober van hetzelfde jaar verliet hij zijn kanonneerboot.

Van 5 mei tot 24 juni 1842 vervulde hij de functie van regerings-commissaris aan boord van de "British-Queen", waarvan hij het bevel overnam op 3 juli 1842.

Op 3 mei 1844 vertrok de driemasterbark "Schelde" met bestemming China. Dit vrachtschip was gebouwd op de werven L. MARGUERITE en behoorde toe aan de firma CATEAU-WATTEL. EYCKHOLT was bevelhebber met als eerste luitenant P. CLAEYS, als tweede luitenant, de heren PERLAU, DUFOUR en dokter DECHANGE als gezondheidsofficier (we zullen het later nog hebben over PERLAU, ook een medestichter van de Yacht Club Oostende).

In de "Gazette médicale" kan men lezen dat deze clipper op 22 juni 1845 in Oostende terugkwam (na een reis van 13 maanden) zonder het verlies van enig bemanningslid. Dit was te danken aan de uitstekende administratie van EYCKHOLT en de medische zorgen van Dr. DECHANGE.

Op de heenreis hadden zij Santa Cruz de Ténériffe en Singapore aangedaan, en op de terugreis waren zij Manilla en St. Hélène binnengelopen.

Twee en een halve maand verbleven zij in het Hemelse Rijk en dankzij zijn uitstekende reputatie mocht Dr. DECHANGE opzoeken verrichten in het binnenland en kon hij een aanzienlijke verzameling planten en bloemen meebrengen. Het boek dat hij over dit onderwerp kon bemachtigen, liet hij vertalen door een missionaris. Het Koninklijk Museum van het Leger bewaart in zijn archieven een lijst van de voorwerpen die tijdens deze reis meegebracht werden.

De wet van 9 juli 1845 zette het licht op groen voor de uitbating van de lijn Oostende-Dover, voorheen enkel door Britse schepen uitgebaat. EYCKHOLT werd naar de oevers van Thames gestuurd, waar op de werf DITCHBURN & MARE, onze eerste staatsmailboot in aanbouw was.

In juli 1845 woonde EYCKHOLT de opening bij van de "Cercle du Phare" en knoopte er vriendschappelijke betrekkingen aan met J. FINCH en zijn zoon Willy (de kunstschilder) beiden ervaren jachtzeilers. Zij

ontwierpen toen reeds de wedstrijdbepalingen en -banen van onze eerste zeilwedstrijd (deze zijn opgenomen in het boek "150 jaar wedstrijdzeilen").

Op 29 januari 1846 werd EYCKHOLT benoemd tot diensthoof van de stoomdienst Oostende-Dover.

Op 3 maart* gebeurde de eerste overtocht van onze "Chemin de Fer" onder het bevel van François CLAEYS.

Het tijdschrift "La feuille d'Ostende" van 16 maart 1846 vermeldt dat EYCKHOLT benoemd werd als Zeevaart Commissaris te Oostende.

De "Cercle des Régates" werd gesticht op 16 april 1846 met EYCKHOLT als voorzitter van de jury. Onder de bestuursleden bevonden zich kapitein François CLAEYS en het gemeenteraadslid Joseph DE BONINGE. Deze laatste had de reis naar Noord-Afrika meegevaren in 1835/36 onder het bevel van EYCKHOLT en was toen reder geworden.

Het dagblad "Le Précurseur" uit Antwerpen gaf in de editie van 9, 10, 11 en 12 juli 1846 een gedetailleerd relaas van de zeilen- en roeiwedstrijden die toen ingericht werden. In het nummer van 10 juli kon men lezen : "De prijzen zullen morgen uitgereikt worden om 14.00 hr., in het Casino, door de jury en de leden van de wedstrijdcommissie. Mr. EYCKHOLT, die deze manifestatie ingericht heeft en tal van moeilijkheden opgelost heeft, zal als voorzitter van de jury, de beker van de koning aan Mr. SMITH overhandigen".

Buiten voorzitter van de algemene vergadering van 6 augustus 1847 in de "Cercle du Phare" was EYCKHOLT ook nog commissaris van de "Cercle des Régates" en droeg hij nog de titel van kolonel-commandant van de Koninklijke Marine.

Wegens gezondheidsredenen was hij niet aanwezig op de vergadering van 6 augustus 1853, waar onze "Cercle des Régates" omgevormd werd tot "Yacht Club d'Ostende". Om dezelfde reden vroeg EYCKHOLT zijn pensioen aan op 21 november 1853.

François EYCKHOLT verhuisde naar Drie Fontaine in Vilvoorde waar zijn broer Pierre Adolphe (° Antwerpen 1802) directeur was bij de Spoorwegen en waar zijn zuster woonde die getrouwd was met de grondbezitter Napoléon CAMPION. Een andere broer, Ferdinand Théodore (echtgenote Eugénie DEVAUX) werd benoemd tot Kapitein der Genie op 22 november 1830 en was belast met de forten van Veloo, Diest en Antwerpen. Deze ging op pensioen als generaal-majoor in 1865 en woonde in Brussel, Etterbeeksesteenweg nr. 3.

François EYCKHOLT overleed ten gevolge van een tropische ziekte, in Vilvoorde op 4 september 1854. Hij was ridder in de Leopoldsorde en ridder van de Onbevleete Ontvangenis van Villa Viciosa.

BRONNEN : - Bevolkingsdienst van Antwerpen en Vilvoorde.
- Bundel 4168 van het Koninklijk Archief te Brussel.
- "Les Ancêtres de notre Force Navale" van Louis Leconte.
- "La petite histoire de la Marine Royale Belge" door Henry Devos, verschenen in boek IX van 1955 van de Belgische Marine Academie.

* Met toelating van de heer OUVRY overgenomen uit het Clubblaadje van de R.Y.C.O.